

Dosar nr.3ra-259/22
2-19201445-01-3ra-04032022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G. Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, Vl. Clima)

ÎNCHEIERE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Natalia Ilașciuc și a recursului depus de Vitalie Damir,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la contestarea în parte a actului administrativ individual defavorabil, achitarea suplimentului la salariu, achitarea penalităților și compensarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir, și menținută hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 18 decembrie 2019, Ilașciuc Natalia și Damir Vitalie s-au adresat cu cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, ulterior concretizată, împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la anularea punctului 22 și 24 din anexa la ordinul nr.199-p din 29 noiembrie 2019, achitarea suplimentului la salariu, achitarea penalităților și compensarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au indicat că, directorul adjunct al Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a emis ordinele nr.162/1p din 30 octombrie 2019 și nr.199-p din 29 noiembrie 2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță în temeiul art.16 al Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, precum și a Regulamentului cadru cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului din unitățile bugetare, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.1231/2018, pe care reclamanții le considerau în comun cu fișele de evaluare a performanțelor ca neîntemeiate și ilegale, fiind bazate pe interpretarea eronată a normelor de drept imperative și pasibile de a fi anulate în parte.

Mai indică că, prin ordinul nr.32-p din 03 ianuarie 2018 Natalia Ilașciuc a fost angajată în funcție de inspector principal în cadrul Direcției Control metrologic subdiviziune a Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, fiindu-i aduse la cunoștință obligațiile și atribuțiile de serviciu conform fișei de post, prevederile actelor legislative în vigoare, Constituția Republicii Moldova, iar prin ordinul nr.124-p din 16 iunie 2017, Vitalie Damir a fost angajat în funcție de inspector superior în cadrul Direcției Control metrologic subdiviziune a Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, fiindu-i aduse la cunoștință obligațiile și atribuțiile de serviciu conform fișei de post, prevederile actelor legislative în vigoare, Constituția Republicii Moldova.

Menționează că, potrivit pct.10 din fișele de post, scopul general al funcțiilor, prevedea realizarea politicii statului privind supravegherea metrologică a mijloacelor de măsurare din domeniile de interes public, supravegherea pieței a produselor preambalate, sticlelor utilizate ca recipient de măsură, produselor petroliere, jocurilor de noroc și exercitarea funcțiilor de protecție a consumatorilor conform responsabilităților direcției.

Susțin reclamantii că, pe parcursul activității evaluate au manifestat cunoștințe în domeniu, au fost implicați în controale de stat atât inopinate, cât și planificate în ordinea prevăzută de prevederile legii privind controlul de stat supra activității de întreprinzător, iar în calitate de agenți constatatori au participat la toate acțiunile procesuale în instanțele de judecată.

La 17 septembrie 2019, împreună cu colegii subdiviziunii, reclamantii au înaintat o cerere de destituire din funcție publică a șefului subdiviziunii Andrian Bunduc, astfel încât consideră că, fișele de evaluare din 29 octombrie 2019, ce au stat la baza acordării suplimentului la salariu, constituie o răfuială din partea acestuia, iar agrearea din partea șefului ierarhic superior, denotă protecționismul față de evaluator.

Indică reclamantii că, până la evaluarea performanțelor din 29 octombrie 2019, au fost mereu apreciați cu calificativul „foarte bine”, iar conform fișei menționate, la rubrica: „dificultăți întâmpinate în perioada evaluată”, s-a indicat că, „Inspectorul principal Natalia Ilașciuc, în cadrul examinării unui material, și anume în formarea unui grup de lucru din reprezentanții Institutului Național de Metrologie, Centrul Național de Acreditare MOLDAC, la solicitarea conducerii agenției, inspectorul nominalizat și-a permis o atitudine neprofesionistă față de conducătorul Centrului Național de Acreditare MOLDAC și anume a doamnei Eugenia Spoială, făcând referire la lipsa profesionalismului ultimului și obligarea prezentării unor informații ce nu țin de examinarea materialului dat spre examinare inspectorului sus-nominalizat, ceea ce a adus direct la înrăutățirea relațiilor colegiale dintre instituții”. Din formularea în cauză reclamanta nu a înțeles ce i se încredințează, deoarece toate demersurile/faxogramele/citațiile se aduc la cunoștință atât șefului subdiviziunii, cât și șefului ierarhic superior conform organigramei în ordinea prevăzută. Posibil șeful subdiviziunii, Andrian Bunduc, se afla în stare de ebrietate, pentru ce reclamanta a informat conducerea părâtei.

Consideră reclamantii că, intenționat fișa de evaluare nu a fost adusă la cunoștința Nataliei Ilașciuc, fapt confirmat prin lipsa semnăturii acesteia, fiind pusă în stare de disconfort, de a înainta sesizare către conducere, astfel i-a fost adusă la cunoștință abia la 13 noiembrie 2019, prin ce i-au fost obstrucționate cu rea-credință și discriminatoriu

drepturile, fiind lipsită de dreptul la sporul pentru performanță acordat conform prevederilor legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Mai invocă reclamanții că, potrivit art.14 lit.d) - g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public sunt în drept să beneficieze de condiții normale de muncă și igienă de natură să-i ocrotească sănătatea și integritatea fizică și psihică, precum și de un salariu corespunzător complexității atribuțiilor funcției; să se adreseze Guvernului asupra cazurilor de încălcare a legislației referitoare la funcția publică și la statutul funcționarului public, cu excepția funcționarilor publici care activează în cadrul autorităților publice indicate la art.8 alin.(2) lit.d), care sunt în drept să se adreseze conducătorilor autorităților publice respective; să beneficieze de stabilitate în funcția publică deținută, precum și de dreptul de a fi promovat într-o funcție publică superioară; să beneficieze de egalitate de șanse și de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la încadrare în funcția publică, la procesul de dezvoltare profesională continuă și la promovarea în funcție.

Sistemul de salarizare reglementat prin legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, are la bază principiul nediscriminării, echitate și coerență, în sensul asigurării tratamentului egal și a remunerării egale pentru muncă de valoare egală.

Articolul 16 alin.(3) și (4) al legii indicate stabilește că, sporul pentru performanță se acordă conform performanței individuale și se achită concomitent cu salariul, iar sporul pentru performanță nu se acordă persoanelor care au fost sancționate disciplinar.

Prin interes public se înțelege interesul general al societății, ce vizează întreaga ordine de drept, în special democrația constituțională, siguranța națională, integritatea teritorială, securitatea publică și ordinea publică, apărarea acestora și prevenirea săvârșirii infracțiunilor, protejarea sănătății și a moralei publice, garantarea autorității și a imparțialității puterilor în stat, satisfacerea nevoilor comunitare, prin realizarea competenței autorităților publice, reflectând o necesitate socială ce impune instituirea de activități de servicii de utilitate colectivă, prin mijloace de drept administrativ, în organizarea unor servicii la nivel statal, răspunzând unor nevoi comunitare sau uzului public, în serviciul statului și al societății civile.

La examinarea cauzelor cu imputarea lezării interesului public, întâi de toate, instanțele de judecată, în limitele învinuirii, trebuie să se expună asupra conținutului și naturii acestui interes, motivând de ce anume interesul lezat este unul general, nu însă particular (privat), după care, vor statua și asupra incidenței caracterului considerabil al daunei cauzate acestuia.

Întrucât noțiunea de interes public este, prin natura sa, extinsă potrivit jurisprudenței CtEDO, și, de altfel, nu există o interpretare legalmente consacrată a acestei noțiuni, susțineau reclamanții că, anume instanțele sunt cele care dispun de o marjă de apreciere, având la bază un fond rezonabil, în constatarea, dacă a fost sau nu prejudiciat un interes public.

Cu trimitere la prevederile art. art.17, 18, 20, 196, 206, 209 alin. (1), 211, 212 Cod administrativ, art.60 alin.(3) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, art. art.85, 277 Cod de procedură civilă, reclamanții Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir au solicitat instanței, anularea în parte a ordinului nr.162/1p din 31 octombrie 2019 și a ordinului nr.199-p din 29 noiembrie 2019; anularea fișei de evaluare a performanțelor a reclamantei Natalia Ilașciuc din 29 octombrie 2019; anularea fișei de evaluare a performanțelor a lui Vitalie Damir din 29 octombrie 2019;

repunerea în drepturi a reclamantilor (reevaluarea performanțelor) și obligarea reparării prejudiciului cauzat, cu compensarea din contul pârâtei a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamanti.

La 22 februarie 2021, Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir au înaintat cerere de concretizare a pretențiilor înaintate prin cererea de chemare în judecată, solicitând suplimentar modificarea anexelor la ordinul nr.162/1-P din 31 octombrie 2019 și ordinul nr.199-P din 29 noiembrie 2019 indicate în pct.2 din aceste ordine, prin care la pct.22 și pct.24 din anexe la ordine, să conțină informația textuală despre faptul că, în perioada evaluată 01 iulie 2019-30 septembrie 2019, Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir le sunt calculate un spor de performanță în mărime de % conform calificativului obținut, înmulțit la coeficientul similar determinat funcției și, respectiv, să conțină suma obținută, ce trebuie revărsată la cardul de salariu.

Indică reclamantii că, această solicitare survine ca urmare a faptului că, fiind evaluați neobiectiv în perioada de referință de către fostul șef de direcție, Andrian Bunduc, deoarece după finalizarea anchetei de serviciu disciplinară s-au adevărit faptele sesizate de reclamanti și ultimul a fost sancționat disciplinar, acesta intenționat a evaluat necorespunzător sarcinile efectuate de către reclamanti în perioada respectivă cu calificativul satisfăcător, iar acesta urma să se abțină de la evaluarea reclamantilor deoarece s-a iscat un conflict de interese, conform prevederilor art.50 Cod administrativ.

Mai menționează că, la 19 martie 2020 au înaintat pârâtei o cerere/sesizare, prin care s-a solicitat plata în conformitate cu prevederile Codului muncii, penalitățile în cuantum de 0,3% pentru 70 de zile, cât și repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de câte 20 000 lei, solicitare ce a fost lăsată fără examinare, fapt ce denotă că, angajatorul tacit a acceptat solicitările înaintate.

Prin încheierea din 25 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă cererea înaintată de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la declararea acțiunii înaintate de Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir, ca fiind inadmisibilă (f.d.186-190, vol.I).

Prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea în contencios administrativ înaintată de Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la anularea punctului 22 și 24 din anexa la ordinul nr.162/1p din 31 octombrie 2019, anularea punctului 22 și 24 din anexa la ordinul nr.199-p din 29 noiembrie 2019, achitarea suplimentului la salariu, achitarea penalităților și compensarea prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.206, 211-228, vol.I).

La 19 iulie 2021, în cadrul termenului de atac instituit de art.232 alin.(1) Cod administrativ, Natalia Ilașciuc a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d.209, vol.I).

La 23 iulie 2021, în cadrul termenului de atac instituit de art.232 alin.(1) Cod administrativ, Vitalie Damir a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d.210, vol.I).

La 20 august 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ, Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir au depus apel motivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătorei

Chișinău, sediul Râșcani și emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată (f.d.235-239, vol.I).

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel depuse de Natalia Ilașciuc și Vitalie Damir (f.d.32, 33-46, vol.II).

Referitor la fondul cauzei, instanța de apel a concluzionat că, hotărârea primei instanțe este legală și fondată.

Instanța ierarhic inferioară a concluzionat că, instanța de fond just a respins pretențiile apelantei Natalia Ilașciuc în contextul în care materialele cauzei atestă că, solicitările acesteia au fost admise ca urmare a efectuării repetate a evaluării performanțelor profesionale individuale și în urma evaluării repetate apelantei i-au fost achitate sporurile pentru performanță, motiv pentru care la data soluționării pricinii prin hotărârea judecătorească litigiul era soluționat benevol de către autoritatea intimată.

Totodată, instanța de apel a constatat neîntrunirea în speță a temeiurilor legale pentru achitarea plăților suplimentare reglementate de art.330 alin.(2) Codul muncii, menționând în acest sens că, din dispozițiile acestei norme reiese expres că, achitarea acestor plăți suplimentare în cuantumul stabilit de norma indicată se realizează în cazurile reținerii din vina angajatorului a altor plăți decât salariul, indemnizația de concediu, plățile de eliberare, a concediului medical plătit, a concediului de maternitate și a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului, a concediilor pentru salariații care au adoptat copii nou-născuți sau i-au luat sub tutelă, a retribuițiilor muncii prestate în condiții nefavorabile, a indemnizațiilor de eliberare din serviciu, a compensațiilor prejudiciului pentru vătămarea sănătății salariatului în exercitarea obligațiilor de muncă.

Din aceste considerente, Completul instanței de apel a apreciat, ca fiind nefondate, argumentele apelantei Natalia Ilașciuc referitoare la necesitatea admiterii sale în conjunctura indicată ca urmare a omisiunii intimatei de a emite un act administrativ individual favorabil, pretențiile înaintate de Natalia Ilașciuc fiind nefondate pentru motivele expuse supra.

Referitor la pretențiile înaintate de Vitalie Damir, instanța de apel a conchis primar că, instanța de judecată nu dispune de competențe și autoritate la efectuarea analizei corectitudinii unei evaluări, respectiv nu poate substitui autoritatea publică la efectuarea acesteia și nici nu poate supune evaluarea realizată unei reevaluări în sensul determinării corectitudinii evaluării efectuate, concluzie susținută și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (cauzele Marle contra Olandei, San Juan contra Franței), instanța fiind abilitată doar cu soluționarea unui diferend, în cadrul căreia urmează să determine dacă au fost sau nu respectate exigențele legale în cadrul procedurii administrative în care a fost realizată evaluarea.

Astfel, în cazul dat instanța de apel a reținut că, autoritatea publică este îndreptățită de a efectua evaluarea performanțelor individuale ale funcționarilor publici care activează în cadrul autorității respective, relevant fiind și că cadrul normativ pertinent prevede că, plata sporurilor pentru performanță este determinată de rezultatele evaluării acestor performanțe.

În această ordine de idei, instanța ierarhic inferioară a conchis că, în contextul neinvocării de către apelantul nominalizat a vreunor argumente ce ar permite combaterea ipotezei caracterului rezonabil al evaluării performanțelor profesionale individuale realizate de acesta în perioada 01 iulie 2019 - 30 septembrie 2019, instanța de judecată nu dispune de autoritatea de a interveni în evaluarea realizată, implicit de a

anula fișa de evaluare corespunzătoare și de a obliga intimata să efectueze o evaluare repetată a performanțelor profesionale ale apelantului, realizate în perioada indicată.

Or, argumentul apelantului referitoare la faptul că, anterior performanțele profesionale ale acestuia au fost evaluate cu calificative mai superioare, deoarece potrivit normelor citate supra evaluarea performanțelor profesionale individuale se realizează de către autoritatea publică în care activează funcționarul public periodic, reieșind din activitatea realizată într-o anumită perioadă determinată, astfel încât rezultatele evaluărilor precedente nu sunt relevante pentru perioada supusă evaluării într-o perioadă concretă.

Prin urmare, argumentul nominalizat nu determină instanța să constate, inclusiv prin prisma caracterului rezonabilității per ansamblu a evaluării, asupra ilegalității evaluării realizate, inclusiv în lipsa unor obiecții concrete ale apelantului asupra criteriilor de evaluare din 29 octombrie 2019.

În acest context, instanța de apel a notat că, explicațiile oferite de apelant prin nota sa informativă din 31 octombrie 2019 la mențiunile expuse în fișa de evaluare la capitolul „dificultăți întâmpinate în perioada evaluată” nu sunt determinante în contextul indicat supra.

La fel, instanța ierarhic inferioară a apreciat, ca fiind nedeterminante, argumentele apelantului referitoare la faptul că, evaluatorul performanțelor sale, șeful Direcției control metrologic al intimatei, în care activa apelantul, Andrian Bunduc, ar fi fost părținitor și, astfel, fișa de evaluare, întocmită de acesta, urmează a fi anulată, considerente din care au fost respinse ca fiind nefondate.

În acest context, instanța de apel a reținut că, în sensul art.50 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, într-adevăr apelantul a depus la 17 septembrie 2019 de comun cu Natalia Ilașciuc și alți doi inspectori din cadrul Direcției control metrologic al intimatei o solicitare de destituire a lui Andrian Bunduc din funcția de conducere de șef al Direcției indicate, iar prin ordinul intimatei nr.04p din 09 decembrie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, șeful Direcției control metrologic al intimatei, Andrian Bunduc, a fost sancționat disciplinar cu mustrare, în urma realizării în perioada 26 septembrie 2019-24 octombrie 2019 a anchetei de serviciu în baza cererii a 4 inspectori, inclusiv a apelanților, din cadrul Direcției indicate privind destituirea acestuia din funcția de conducere.

Însă, instanța de apel a concluzionat că, circumstanțele indicate nu denotă că evaluatorul ar fi deținut un interes personal în cadrul procedurii de evaluare a apelantului în contextul în care acesta a omis să specifice în ce mod evaluarea realizată în privința sa de evaluatorul nominalizat a fost deficitară în vederea determinării de către instanța de judecată prin prisma criteriului rezonabilității per ansamblu a evaluării realizate (indicii distincți nefiind capabili să genereze de sine stătător aplicabilitatea criteriului indicat potrivit jurisprudenței Curții Constituționale în cazuri similare referitoare la examinarea în ordinea contenciosului administrativ de către instanțele judecătorești a pricinilor ce rezidă din acte de evaluare a abilităților profesionale – hotărârea Curții Constituționale nr. nr.18 din 13 iulie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, sesizarea nr.61g/2018).

Din aceste motive Completul instanței de apel a conchis că, în speță lipsesc temeiuri legale pentru anularea fișei de evaluare a performanțelor individuale ale lui Vitalie Damir din 29 octombrie 2019.

În consecință, Completul specializat al instanței de apel a constatat că, evaluarea apelantului se încadra în limitele legale ce justificau intimata să nu achite acestuia sporul pentru performanță pentru lunile octombrie și noiembrie 2019, motiv pentru care instanța ierarhic inferioară a constatat legalitatea ordinelor contestate în partea apelantului Vitalie Damir și netemeinicia cerinței privind anularea sau modificarea acestora și pretențiile subsecvente de plată a sporului la salariu pentru lunile respective și a plăților suplimentare în ordinea art.330 Codul muncii.

Instanța a apreciat, ca fiind nefondat, argumentul apelantului Vitalie Damir cu trimitere la hotărârile judecătorești prin care a fost anulat irevocabil ordinul intimatei nr.161p din 31 octombrie 2019 privind aplicarea sancțiunii disciplinare, deoarece obligația intimatei de plată a sporului pentru performanțe profesionale survine în cazul în care funcționarul evaluat a obținut calificativul necesar pentru plata acestui spor, condiție nerealizată în cazul dat, lipsa sancțiunii disciplinare nefiind suficientă, potrivit cadrului legal citat supra, pentru achitarea sporului respectiv.

Referitor la pretenția cu privire la compensarea prejudiciului moral, fiind reținute dispozițiile art.2006 alin.(1) și (2) Cod civil, care prevede că, repararea prejudiciului moral cauzat de o autoritate publică este determinat de constatarea comiterii de către aceasta a unei ilegalități în privința reclamantului, instanța de apel a constatat neîntreținerea acestei condiții în prezenta cauză, considerente din care pretențiile respective ale apelanților au fost respinse.

Or, reparația pentru prejudiciul nepatrimonial/moral, se realizează în condițiile generale ale răspunderii delictual civile, reglementate de art.1998 Cod civil, din care reiese că această categorie de răspundere survine doar în cazul întrunirii cumulative a următoarelor elemente constitutive: fapta ilicită, vina (dacă contrariul nu este expres prevăzut de lege), consecințele prejudiciabile și legătura cauzală între acestea, iar lipsa a cel puțin a unui din elementele enumerate exclude răspunderea delictual civilă a persoanei.

Din aceste motive, instanța de apel a constatat că, acțiunea apelanților este integral nefondată, menționând în acest sens că, soluția instanței de fond este justă, legală și întemeiată, lipsind temeiuri pentru anularea acesteia.

Alte argumente invocate de apelanți în susținerea poziției sale, n-au fost reținute de instanța de apel, deoarece se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

La 21 decembrie 2021, Natalia Ilașciuc a depus recurs nemotivat, ulterior, la 19 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.52, 56-63, vol.II).

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu concluzia instanțelor ierarhic inferioare, invocând în acest sens că, a fost interpretată eronat legea, au fost

aplicate greșit normele de drept material, a fost aplicată în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Recurenta menționează că, la 29 octombrie 2019 au fost evaluați trimestrial (tr. III - 2019) de către evaluatorul Andrian Bunduc - fost șef al Direcției control metrologic din cadrul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, cu calificativele „satisfăcător” - pentru Natalia Ilașciuc și respectiv „nesatisfăcător” pentru Vitalie Damir.

Calificativele enunțate au stat la baza emiterii actelor administrative nefavorabile, contestate în ordinea contenciosului administrativ. De altfel, au fost penalizați prin reținerea suplimentului la salariu în ordinea prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, pentru lunile octombrie și noiembrie/2019.

Menționează că, instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus asupra faptului, că apelanții până la evaluarea trimestrială au înaintat cerere de destituire din funcție a evaluatorului Andrian Bunduc, pe motivul neglijenței în serviciu, și implicarea subalternilor în acte de corupție, fapt confirmat prin ordinul de aplicare a sancțiunii prin muștrare.

Din considerentul circumstanțelor obiective, evaluatorul avea obligația legală de a se abține, împrejurări ce trezesc îndoeli privind obiectivitatea ultimului, iar, în cazul când sunt astfel de împrejurări, consideră că, Andrian Bunduc urma să se abțină de la evaluarea apelanților, fapt admis de angajator și ignorat de instanțele inferioare, făcând referire la prevederile art.50 alin.(1) – (2) din Codul administrativ.

Mai indică că, instanțele ierarhic inferioare au ignorat răspunsul nr.761 din 02 martie 2021, prin care a fost menționat că, în conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) al Legii 156/1998 privind sistemul public de pensii, în sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive. Totodată, reieșind din prevederile Hotărârii Guvernului 165/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, perioadele contributive includ activitățile la desfășurarea cărora persoana este supusă asigurărilor sociale.

Prin urmare, perioadele contributive includ perioadele pentru care au fost calculate și plătite contribuție de asigurări sociale, inclusiv perioadele în care persoana angajată a beneficiat de indemnizația de concediu de odihnă anual.

Mai menționează că, a fost dezisă ilegal și nemotivat de suplimentul la salariu pentru perioada noiembrie 2019. Consideră că, nu poate fi reținut argumentul precum că, i-au fost achitate suplimentele solicitate, nefiind eliberat un act administrativ favorabil în ordinea prevederilor Codului administrativ al RM.

La fel, consideră că, nu poate fi reținut argumentul distorsionat al instanțelor inferioare, odată ce au înaintat cereri de demisie, nu mai pot pretinde a fi recuperate prejudiciile cauzate, or, acestea au fost achitate pentru zilele de concediu anuale restante, cât și indemnizația de 15% în concordanță cu prevederile legislative în vigoare. Mai mult, sancțiunea aplicată lui Vitalie Damir a fost anulată prin Decizia din 23 iunie 2021 a Curții de Apel.

Atenționează că, în speță urmează a se reieși nu doar din aprecierea subiectivă a intimatului, dar și din anumite date obiective, printre care și importanța vitală a

drepturilor personal nepatrimoniale, la caz – egalitatea în drepturi și în posibilități ale salariatului, atribute indispensabile ale unei persoane.

În final, consideră că, instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere incorectă circumstanțelor și actelor solicitate de a fi anexate, deoarece urma să țină cont de interesele părții recurente, la caz, dreptul salariatului de a nu fi discriminat – drept constituțional garantat de art.43 din Constituția Republicii Moldova.

La 22 decembrie 2021, Vitalie Damir a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.54, vol.II).

La 04 martie 2022, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Protecției Pieței copia recursului nemotivat depus de Natalia Ilașciuc și de Vitalie Damir, și a recursului motivat depus de Natalia Ilașciuc împotriva deciziei instanței de apel, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței (f.d.66, vol.II).

Conform art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art.245 alin.(1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 decembrie 2021 (f.d.32, 33-46, vol.II), însă la materialele cauzei nu se regăsesc probe prin care s-ar confirma data notificării părților a dispozitivului deciziei instanței de apel.

La 21 decembrie 2021, Natalia Ilașciuc, prin intermediul poștei electronice, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, emiterea unei decizii prin care acțiunea să fie admisă (f.d.52, vol.II).

La 22 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Vitalie Damir a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel, emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea (f.d.54, vol.II).

Materialele cauzei atestă că, la 19 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău a notificat lui Vitalie Damir decizia integrală contestată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.50, vol.II).

Totodată, instanța de recurs notează că, la materialele cauzei nu se regăsesc probe prin care s-ar confirma notificarea recurentei Natalia Ilașciuc a deciziei motivate a instanței de apel.

La 19 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Natalia Ilașciuc a depus recurs motivat împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.56-63, vol.II).

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs constată că, Natalia Ilașciuc a depus recursul cu respectarea termenului prevăzut de art.245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de Natalia Ilașciuc și recursul depus de Vitalie Damir sunt inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Ab initio, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a-și expune poziția în privința recursului depus de Vitalie Damir.

Alineatul (2) al articolului 246 din Codul administrativ prevede la lit.e) că, recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2).

La rândul său, art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ stipulează că, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit căroră procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că, termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art.97 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Din actele cauzei rezultă cert că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 decembrie 2021 (f.d.31, 33-46, vol.II), însă la materialele cauzei nu se regăsesc probe prin care s-ar confirma data notificării recurentului Vitalie Damir a dispozitivului deciziei instanței de apel.

La 22 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Vitalie Damir a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel, emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea (f.d.54, vol.II).

Materialele cauzei atestă că, la 19 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău a notificat lui Vitalie Damir decizia integrală contestată, fapt ce se confirmă inscripția efectuată pe avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.50, vol.II).

Distinct se reține că, decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md.

Prin prisma prevederilor art.245 alin.(2) din Codul administrativ, termenul de 30 zile de depunere a recursului motivat a început să curgă din 20 februarie 2022, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei motivate a instanței de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin Hotărârea Parlamentului nr.41/2022 din 24 februarie 2022, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul țării, pe o perioadă de 60 de zile, începând cu 24 februarie 2022.

Totodată, prin dispoziția nr.5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a dispus suspendarea de drept a examinării de către instanțele de judecată a cauzelor civile, acțiunilor în contenciosul administrativ, procedurilor de executare a hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor de împăcare, în conformitate cu prevederile capitolului VI din cartea a treia a Codului administrativ, proceselor penale, cauzelor contravenționale și procedurilor de executare silită.

Instanța de recurs reține că, potrivit pct.5 din Dispoziția nr.5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin derogare de la Capitolul VI al Legii Nr.212 din 24 iunie 2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, pe perioada stării de urgență s-au stabilit următoarele măsuri specifice în domeniul justiției: 5.2 Acțiunile în contenciosul administrativ, 5.2.2 Termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Ulterior, prin Dispoziția nr.13 din 31 martie 2022 a Comisei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției și s-a abrogat punctul 5 din dispoziția nr.5 din 02 martie 2022, cu modificările ulterioare, a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, începând cu 04 aprilie 2022.

Iar potrivit pct.2.1 al Dispoziției nominalizate, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile, penale și de contencios administrativ care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr.5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct.2.

Astfel, deși termenul de declarare a recursului a început să curgă din 20 februarie 2022, ziua imediat următoare datei recepționării deciziei contestate și urma să expire la 21 martie 2022, instanța de recurs relevă că, termenul de exercitare a căilor de atac a fost întrerupt în perioada 02 martie 2022 – 03 aprilie 2022.

Având în vedere circumstanțele sus-menționate, ultima zi de depunere a recursului motivat pentru recurentul Vitalie Damir a fost data de 25 aprilie 2022, inclusiv, zi de luni, ținând cont atât de data notificării deciziei motivate a instanței de apel, cât și perioada de întrerupere a termenelor de contestare.

Cu toate acestea, recurentul Vitalie Damir n-a depus recursul motivat împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a instanței de apel, or acesta nu se regăsește la materialele dosarului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze, ca fiind relevant în cazul din speță că, în conținutul recursului depus de Vitalie Damir, la 22 decembrie 2021, ultimul a menționat că, recursul motivat va fi depus conform art.245 alin.(2) din Codul administrativ, după recepționarea deciziei motivate a instanței de apel (f.d.54, vol.II).

Prin urmare, instanța de recurs constată că, recurentul Vitalie Damir și-a valorificat dreptul procedural de a depune recursul nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, dar nu și a recursului motivat conform rigorilor art.245 alin.(2) din Codul administrativ.

Or, materialele cauzei atestă că, recurentul Vitalie Damir n-a prezentat recursul motivat împotriva deciziei instanței de apel.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată cu certitudine că, deși, Vitalie Damir a depus recursul nemotivat împotriva deciziei instanței de apel cu respectarea prevederilor art.245 alin.(1) din Codul administrativ, ultimul a omis să prezinte recursul motivat conform prevederilor art.245 alin.(2) din Codul administrativ, care urma să fie depus la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel.

Reieșind din circumstanțele relatate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, recurentul Vitalie Damir, începând cu 20 februarie 2022 – până la 25 aprilie 2022 inclusiv, a dispus de suficient timp de a-și valorifica dreptul de a prezenta recursul motivat în interiorul termenului legal prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ.

Subsecvent, instanța de recurs învederează că hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real (pct.7-8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017).

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, iar Vitalie Damir, fiind interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului și prezentării motivării acestuia în conformitate cu art.245 din Codul administrativ. Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În conformitate cu art.36 alin.(2) din Codul administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului Vitalie Damir, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru

motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Vitalie Damir, ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă și contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Vitalie Damir, ca inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Natalia Ilașciuc, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține prevederile art.246 alin.(2) din Codul administrativ, care stipulează că recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul depus de Natalia Ilașciuc și recursul depus de Vitalie Damir, sunt inadmisibile.

În conformitate cu prevederile art. art.230, 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Natalia Ilașciuc și recursul depus de Vitalie Damir se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Iurie Bejenaru

Aliona Miron